

Τα δάση μάς προστατεύουν αλλά εμείς τα «σκοτώνουμε»

Συντάκτης: Βάση Παναγοπούλου

Πηγαίνουμε βόλτες στα δάση, ανιχνεύουμε τα μονοπάτια τους, αφουγκραζόμαστε τον ψίθυρο των δέντρων, καθώς ο άνεμος περνά μέσα από τα φύλλα τους, εντυπωσιαζόμαστε από το παράστημά τους, αναζητούμε την επαφή μαζί τους για να ξεκουραστούμε, αλλά... μέχρις εκεί φτάνει η αγάπη μας.

Αν είχαμε συνείδηση του ρόλου που παίζουν τα δάση στη ζωή μας, θα τα προστατεύαμε. Τα παραδείγματα είναι χιλιάδες.

Το πιο χαρακτηριστικό ίσως είναι ο όγκος των σκουπιδιών και των πλαστικών που αφήνουμε πίσω μας όταν τα επισκεπτόμαστε.

Μια βόλτα στο ασύλλιο ή στο πάρκο της γειτονιάς μας, όπου κι εκεί, συντροφιά μάς κάνει μια μικρή παρέα δένδρων, συστήνουν δηλαδή ένα μικρό δασάκι κι εκεί θα πάρουμε μια γεύση του πώς κάποιοι αντιλαμβάνονται τη βόλτα στο δάσος, την επαφή με τη φύση. Από τα μπουκαλάκια του χυμού που μπορεί να βρούμε παραχωμένα στα κλαδιά ενός θάμνου, τα πεταμένα χαρτομάντιλα στο γρασίδι και άλλα μη χαριτωμένα. Μήπως θεωρούν ότι η γη ανακυκλώνει από μόνη της ό,τι δεν είναι δικό της; Ως άνθρωπος και πολίτης της γης μπορώ να εκφραστώ και να πω ότι η επαφή μας με τα δένδρα, τα δάση, τη φύση, θα έπρεπε να στηρίζεται στον σεβασμό.

Αυτό τονίζει και ο καθηγητής Δασολογίας του ΑΠΘ*, Σπύρος Ντάφης, στο βιβλίο του, «Τα δάση της Ελλάδας», και θέτει τον στόχο της έκδοσης αυτής.

«Ως λαός δεν πολυαγαπάμε το δάσος, αλλά και τη φύση γενικότερα. Ελπίζω το βιβλίο αυτό να αποτελέσει την αφορμή για μια καλύτερη προσέγγιση όλων των Ελλήνων και ιδιαίτερα των νέων με το δάσος, με την ελπίδα να το επισκεφθούν, να το αγαπήσουν, να το προστατεύσουν».

Στο πρώτο μέρος του βιβλίου αναλύονται οι ωφέλειες των δασών, πώς επηρεάζουν δηλαδή τη ζωή μας και την ευημερία μας.

Ας πάρουμε μια μικρή ιδέα για το πόσα καλά προσφέρουν.

- Παραγωγή ξύλου και άλλων προϊόντων:

«Το δάσος παράγει πολύτιμα προϊόντα, όπως το ξύλο, το οποίο χρησιμοποιείται στην κατασκευή επίπλων, εργαλείων, παιχνιδιών, χαρτιού κ.λπ. Προσφέρει ακόμη ποικίλα προϊόντα με οικονομική αξία, όπως το ρετσίνι, το μέλι, τα μικρά φρούτα του

(αγριοφράουλες, βατόμουρα, σμέουρα, κρίνα, μύρτιλλα) αλλά και τα αρωματικά φύλλα (δάφνη), τα μανιτάρια, τα φαρμακευτικά βότανα κ.λπ.».

- Αποτροπή πλημμυρών:

«Το δάσος αποτρέπει τις πλημμύρες, γιατί το δασικό έδαφος μετατρέπεται σε μια τεράστια δεξαμενή, η οποία συγκρατεί το νερό κατά την περίοδο των βροχών και το αποδίδει κατά την περίοδο της ανομβρίας».

- Προστατεύει το έδαφος από τη διάβρωση:

«Οι ρίζες των φυτών συγκρατούν το έδαφος και τα φυλλώματα περιορίζουν την ορμητικότητα της βροχής, ώστε να μειώνεται η διάβρωση του εδάφους».

- Αντιανεμική προστασία:

«Το δάσος επιδρά ως εμπόδιο στην κίνηση του αέρα και μπορεί να μεταβάλλει την ταχύτητα και την κατεύθυνση των ανέμων. Έξω μπορεί να λυσομανά καταιγίδα και στο εσωτερικό του δάσους, να επικρατεί νηνεμία».

- Προστασία από θορύβους:

«Οι θόρυβοι ασκούν φυσικές και ψυχολογικές επιδράσεις στον άνθρωπο. Το δάσος μειώνει τους ήχους, διότι τα φυλλώματα των δέντρων έχουν την ικανότητα να απορροφούν τον ήχο, να τον αντανακλούν και να τον διασκορπίζουν».

- Επίδραση στη φωτεινή ακτινοβολία:

«Το δάσος επηρεάζει σημαντικά την ένταση του φωτός και τροποποιεί τη σύνθεσή του. Κάτω από δένδρα του η ένταση του φωτός μειώνεται στο μισό. Το πιο απαλό φως σε συνδυασμό με την πράσινη ακτινοβολία, καθιστά την επίδραση του δάσους καταπραϋντική, ηρεμιστική για τον ανθρώπινο οργανισμό».

- Επίδραση στη θερμοκρασία του αέρα:

«Η ψυκτική ικανότητα ενός δένδρου μεσαίου μεγέθους ισοδυναμεί με τέσσερα κλιματιστικά, που δουλεύουν 24 ώρες το 24ωρο. Παράλληλα το δάσος αυξάνει τις χαμηλές θερμοκρασίες, αποτρέποντας τους παγετούς».

- Παραγωγή οξυγόνου:

«Ένα δάσος παράγει κάθε έτος γύρω στα τετρακόσια κιλά οξυγόνο ανά στρέμμα».

- Απορροφή τη ρύπανση του αέρα:

«Το δάσος συγκρατεί ρύπους όπως η σκόνη κ.λπ. στην επιφάνεια των φύλλων, των κλαδιών και του φλοιού των δένδρων».

- Προστατεύει ποικίλες μορφές ζωής:

«Το δάσος χρησιμεύει ως καταφύγιο και ενδιαίτημα των ζώων και φυτών, τα οποία αλλιώς θα είχαν εξαφανιστεί».

- Αισθητική και υγιεινή επίδραση:

«Ο αέρας του δάσους είναι ο πιο καθαρός μετά τον θαλασσινό, απαλλαγμένος από ρύπους και σκόνη. Επιπλέον, η ομορφιά του δάσους και οι οσμές από αιθέρια έλαια επιδρούν τονωτικά στον ανθρώπινο οργανισμό».

Δεν έχουμε παρά να γνωρίσουμε τα δάση, είτε διαβάζοντας για αυτά είτε μέσα από τις εκδρομές μας στα μέρη τους.

Τα μάτια μου, όμως, έμειναν σε ακόμη μία χαρακτηριστική πρόταση του βιβλίου: «Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι κοινωφελείς επιδράσεις του δάσους είναι τόσο πολλές και ανεκτίμητες, που αν δεν υπήρχε δάσος θα έπρεπε να το εφεύρουμε».

Το κρατώ ως τον καλύτερο επίλογο.

*ΑΠΘ: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Άσκηση λεξιλογίου

1. Ψάξε στο λεξικό, βρες και γράψε τη σημασία των παρακάτω λέξεων του κειμένου:

(Λεξικό μπορείς να βρεις και στην ιστοσελίδα: «Πύλη για την ελληνική γλώσσα»)

αλύλλιο: _____

ευημερία: _____

ανομβρία: _____

λυσσομανώ: _____

νηνεμία: _____

ενδιαίτημα: _____

κοινωφελής: _____

Διαβάστε καλά το κείμενο.

6. Με βάση το κείμενο, γιατί οι άνθρωποι που έχουν επαφή με κάποιο δάσος είναι πιο υγιείς και ήρεμοι;

7. Κάνε χρονική αντικατάσταση του ρήματος: συγκρατεί

Για να μην προκαλέσουμε πυρκαγιά από αμέλεια

- Δεν πετάμε ποτέ αναμμένα τσιγάρα όταν βρισκόμαστε στο δάσος. Το τσιγάρο αποτελεί την πρώτη αιτία πρόκλησης πυρκαγιάς από αμέλεια.
- Δεν καίμε σκουπίδια ή ξερά χόρτα και κλαδιά στην υπαίθρο.
- Αποφεύγουμε τις υπαίθριες εργασίες που ενδέχεται να προκαλέσουν πυρκαγιά (οξυγονοκολλήσεις, χρήση τροχού ή άλλου εργαλείου που προκαλεί σπινθήρες).
- Δεν ανάβουμε υπαίθριες ψησταριές κατά τους θερινούς μήνες εντός των δασών ή σε χώρους που υπάρχουν ξερά χόρτα.